

Bölüm 27

DİZ EKLEMİ ÇEVRESİ KEMİK VE YUMUŞAK DOKU TÜMÖRLERİ

Selçuk YILMAZ¹

GİRİŞ

Primer kemik ve yumuşak doku tümörleri göreceli olarak nadirdir, ancak diz çevresinde belirgin sayıda vaka ortaya çıkmaktadır. Distal femur, proksimal tibia ve fibula yüksek derecede vaskülarize bölgelerdir ve daha sık etkilenirler. Ancak patella, nadiren etkilenir. Diz etrafındaki kemik tümörleri, dev hücreli tümör ve kondrosarkom haricinde, özellikle 5 ila 20 yıl arasındaki yaş gruplarında görülür.

Diz bölgesinde iyi veya kötü huylu kemik ve yumuşak tümörü ortaya çıkabilir. İyi huylu kemik tümörleri arasında, kondroblastomların %30 ila 35'i, osteokondromların %50'si ve dev hücreli tümörlerin %60'ı bu bölgeyi etkiler. Malign primer kemik tümörlerinden osteosarkomların %50'si diz çevresinde ortaya çıkar, ancak kondrosarkomların sadece %12-15'i bu bölgede görülür. Anevrizmal kemik kistleri proksimal tibiada daha çok görülme eğilimine sahiptirler. Diz çevresi yumuşak doku tümörleri iyi veya kötü huylu olabilirler. Lipom, hemanjiom, pigmentivillonodüler sinovit, malign fibröz histiositom, sinovyal sarkom en sık görülen örneklerdir. (1-4).

Klinik bulgular ağrıdır, ancak bazen tümör bölgesinde bir kitle ve şişme hissedilir. Bazı iyi huylu tümörler ve inaktif lezyonların (enkondrom ve nonossififibroma gibi) semptomları yoktur veya başka nedenlerden dolayı radyolojik incelemelerde keşfedilirler. Zaman zaman tümörler patolojik bir kırık ile ortaya çıkarlar. Tümör komşu eklem üzerinde efüzyona yol açabilecek tahriş edici etkiye neden olabilir. Bu durum kondroblastomlarda daha sık görülür.

Düz radyografi, bilgisayarlı tomografi, kemik taraması ve manyetik rezonans görüntüleme kemik tümürlü hastalar için tanısal görüntüleme başlıca seçenek-

¹ Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği dryilmazselcuk@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Unni K (1996) Dahlin's bone tumors: general aspects and data on 11,087 cases, 5th edn. Lip-pincott-Raven, Philadelphia
2. Schajowicz F (1994) Tumors and tumor-like lesions of bone and joints. Pathology, Radiology and Treatment. Springer, New York
3. Campanacci M (1999) Bone and soft tissue tumors. Springer, New York
4. Fletcher CDM, Unni KK, Mertens F (2002) WHO classification of tumours of soft tissue and bone. IARC Press, Lyon
5. Resnick DR, Greenway GD (2002) Diagnosis of bone and joint disorders, 4th edn. Saunders, Philadelphia
6. Ramappa AJ, Lee FYI, Tang P, Carlson JR, Gebhardt MC, Mankin HJ (2000) Chondroblastoma of bone. J Bone Joint Surg Am 82-A:1140-1145
7. Martel Villagrán J, Bueno Horcajadas A, Ortiz Cruz EJ (2009) Percutaneous radiofrequency ablation of benign bone tumors: osteoid osteoma, osteoblastoma, and chondroblastoma. Ra-diologia 51:549-558
8. Murphey MD, Choi JJ, Kransdorf MJ, Flemming DJ, Gannon FH (2000) Imaging of osteo-chondroma: vari- ants and complications with radiologic-pathologic correlation. Radiograp-hics 20:1407-3144
9. Schwartz HS, Zimmerman NB, Simon MA, Wroble RR, Millar EA, Bonfiglio M (1987) The malignant potential of enchondromatosis. J Bone Joint Surg Am 69:269-274
10. Ferrer-Santacreu EM, Ortiz-Cruz EJ, González-López JM, Pérez Fernández E (2012) Enchond-roma versus low-grade chondrosarcoma in appendicular skeleton: clinical and radiological cri-teria. J Oncol 2012:437958. doi:10.1155/2012/437958, 6 pages
11. Rosenthal DI, Hornicek FJ, Wolfe MW, Jennings LC, Gebhardt MC, Mankin HJ (1998) Percu-taneous radio- frequency coagulation of osteoid osteoma compared with operative treatment. J Bone Joint Surg Am 80-A:815-821
12. Siebenrock KA, Unni KK, Rock MG (1998) Giant cell tumour of bone metastasizing to the lungs. A long-term follow-up. J Bone Joint Surg Br 80:43-47
13. Balke M, Schremper L, Gebert C, Ahrens H, Streitbuerger A, Koehler G et al (2008) Giant cell tumor of bone: treatment and outcome of 214 cases. J Cancer Res Clin Oncol 134:969-978
14. Xu BF, Adams B, Yu XC, Xu M (2013) Denosumab and giant cell tumour of bone- a review and future management considerations. Curr Oncol 20:442-447
15. Mankin HJ, Hornicek FJ, Ortiz-Cruz E, Villafuerte J, Gebhardt MC (2005) Aneurysmal bone cyst: a review of 150 patients. J Clin Oncol 23:6756-6762
16. Aarons C, Potter K, Adams SC, Pitcher D, Temple T (2009) Extended intralesional treatment versus resection of low-grade chondrosarcomas. Clin Orthop Relat Res 467:2105-2111
17. Rydholm A, Berg NO. Size , site and clinical incidence of lipoma:factors in differantial diagno-sis of lipoma and sar- coma. Acta orthop scand 1983;54:929-34
18. Gaskin CM, Helms CA. Lipomas, lipoma variants, and well-differentiated liposarcomas (atipi-cal lipomas): results of MRI evaluations of 126 consecutive fatty masses. AJR Am J Roentgenol 2004;182:733-9
19. Wurlitzer F, Bedrossian C, Ayala A, Mc Bride C. Problems of diagnosing and treating infiltra-ting lipomas. Am Surg 1973;39:240-3.
20. Kransdorf MJ. Benign soft tissue tumors in a large referral population: distrubition of diagno-ses by, age sex and lo- cation. Am J Roentgenol 1995;164:395-402
21. Weiss SQ, Goldlum JR. Enzinger weiss's:Soft tissue tumors. 5th. Ed. Mosby, 2001
22. Frassica FJ, Khanna JA, McCarthy EF. The Role of MRI imaging in soft tissue tumor evaluation: perspective of the orthopedic oncologist and musculoskeletal pathologist Magn Reson İma-ging Clin N Am 2000 Nov; 8(4):915-27
23. Boussaadani Soubai R, Tahiri L; Ibrahimi A, Chbani L, Harzy T,Bilateral pigmented villonodu-lar synovitis of the knee. Joint, bone, spine : revue du rhumatisme 2011;78(2):219-21.

24. Sharma H, Jane MJ, Reid R. Pigmented villonodular synovitis of the foot and ankle: Forty years of experience from the Scottish bone tumor registry. *J Foot Ankle Surg.* 2006; 45(5):329-36.
25. Arıkan M. Benign agresif Yumuşak doku tümörleri. İn: multidisipliner yaklaşımla kemik ve yumuşak doku tümörle- ri1th edition. 2013.
26. Sökücü Sami, Kabukcuođlu Y. Malign fibröz histiositoma. İn: multidisipliner yaklaşımla kemik ve yumuşak doku tü- mörleri1th edition. 2013.
27. Gültekin N, Bařbozkurt M. Kalça eklemi ve çevresi yumuşak doku tümörleri, Kalça cerrahisi ve sorunları kitabı. 1994;1127:1138.